

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4760/2023
04.12.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у ванпарничном предмету предлагача Установе „Институт за крмно биље Крушевац“ Глободер, чији је законски заступник директор Зоран Лугић из ..., чији је пуномоћник Душан Станикућа, адвокат из ..., против противника предлагача Града Крушевца, чији је законски заступник Градски правобранилац Града Крушевца, ради накнаде по основу административног преноса земљишта, одлучујући о ревизији противника предлагача, изјављеној против решења Вишег суда у Крушевцу Гж 1588/22 од 01.11.2022. године, у седници одржаној 04.12.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија противника предлагача, па се **УКИДА** решење Вишег суда у Крушевцу Гж 1588/22 од 01.11.2022. године у преиначеном усвајајућем делу и одлуци о трошковима поступка и у том делу предмет **ВРАЋА** другостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Решењем Основног суда у Крушевцу Р1 42/20 од 16.03.2022. године, ставом првим изреке, утврђена је накнада по основу административног преноса земљишта у својини РС, са правом коришћења Установе „Институт за крмно биље Крушевац“ Глободер, са седиштем у Крушевцу у корист Града Крушевца за катастарске парцеле таксативно наведене у том ставу, у износу од 648.176,15 динара; ставом другим изреке, обавезан је противник предлагача да на име накнаде по основу административног преноса земљишта ближе описаног у ставу првом изреке решења исплати укупан износ од 648.176,15 динара са законском затезном каматом почев од 16.03.2022. године, као дана доношења решења па до наплате; ставом трећим изреке, одбијен је предлог предлагача да се поред досуђеног износа из става првог изреке решења, плати још 1.063.736,24 динара (939.806,00 динара и 123.930,24 динара) на име накнаде за административни пренос земљишта са законском затезном каматом почев од 24.08.2018. године па до наплате, као неоснован; ставом четвртим изреке, одбијен је предлог предлагача да се на износ накнаде из става првог изреке решења плати и законска затезна камата почев од 24.08.2018. године до дана

16.03.2022. године као неоснован; ставом петим изреке, обавезан је противник предлагача да предлагачу на име накнаде трошкова ванпарничног поступка исплати износ од 555.950,00 динара.

Решењем Вишег суда у Крушевцу Гж 1588/22 од 01.11.2022. године, преиначено је решење Основног суда у Крушевцу Р1 42/20 од 16.03.2022. године, тако што је утврђена накнада по основу административног преноса земљишта у својини Републике Србије са правом коришћења Установе „Институт за крмно биље Крушевац“ Глободер у корист Града Крушевца за катастарске парцеле таксативно наведене у том ставу у износу од 1.634.696,58 динара; обавезан је противник предлагача да на име накнаде по основу административног преноса земљишта ближе описаног у ставу првом изреке решења исплати предлагачу износ од 1.634.696,58 динара са законском затезном каматом на тај износ почев од 16.03.2022. године као дана доношења решења па до коначне исплате; одбијен је предлог предлагача да се обавеже противник предлагача да му на износ од 1.634.69,58 динара поред досуђене законске затезне камате исплати и законску затезну камату почев од дана 24.08.2018. године до 16.03.2022. године, као неоснован; одбијен је предлог предлагача да се обавеже противник предлагача да му поред износа досуђене накнаде на име административног преноса земљишта исплати износ од још 77.215,81 динар са законском затезном каматом на овај износ почев од 24.08.2018. године па до коначне исплате, као неоснован; обавезан је противник предлагача да предлагачу на име трошкова ванпарничног поступка исплати износ од 616.700,00 динара; обавезан је противник предлагача да предлагачу на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 22.500,00 динара.

Против правноснажне одлуке донете у другом степену, противник предлагача благовремено је изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијаног решења на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20) у вези члана 420. став 1, 2. и 6. Закона о парничном поступку и члана 27. став 2. и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, Врховни суд је оценио да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажним решењем Одељења за комунално-стамбене и имовинско-правне послове Градске управе Града Крушевца и то решењем број 465-24/17 од 02.03.2018. године и решењем број 465-97/18 од 01.08.2018. године, извршен је административни пренос катастарских парцела ближе означених у изреци решења, у својини РС са правом коришћења „Институт за крмно биље“ Глободер у корист Града Крушевца ради изградње објекта и јавне намене обухваћене планом комплекса „Парк Багдала“ у Крушевцу, у складу са планом детаљне регулације „Парк Багдала“ у Крушевцу („Службени лист Града Крушевца“ број 8/16). Накнада за административни пренос није утврђена споразумом у управном поступку, па је Одељење за комунално-стамбене и имовинско-правне послове Градске управе Града Крагујевца службеним путем доставило суду списе предмета ради утврђивања накнаде за наведени административни пренос катастарских парцела таксативно наведених у изреци решења, да суд сходно одредбама члана 70. и 71. Закона о експропријацији и члану 132. Закона о ванпарничном поступку одлучи о висини накнаде у ванпарничном поступку. На основу

налаза и мишљења Комисије судских вештака Универзитета у Новом Саду Пољопривредног факултета од 20.10.2021. године, утврђено је да неамортизована вредност мере калцизације на дан 24.08.2018. године износи 35.842,79 динара, да нема неамортизоване вредности за меру хумизације, да неамортизована вредност мере подривања према ценовнику Задружног савеза Војводине на дан 24.08.2018. године износи 45.129,00 динара (јер предлагач није доказао да вредност ових мера на подручју Крушевца износи 155.079,36 динара), да није било семенске производње, тачније да за исту нису достављени потребни докази, да изгубљена корист у производњи сена француског љуља и црвене детелине према ценама на дан 24.08.2018. године у пољу 3 износи 939.806,00 динара, да изгубљена корист у производњи ливадског сена у пољу 4 према ценама на дан 24.08.2018. године износи 114.135,00 динара, да изгубљена корист у производњи ливадског сена према ценама на дан 24.08.2018. године у пољу 5 износи 32.734,55 динара и да изгубљена корист у производњи ливадског сена у пољу 6 износи 123.930,24 динара, односно укупан износ неамортизоване вредности примењених мера подривања хумизације и калцизације и износ изгубљене користи од производње сена на парцелама које су предмет ове правне ствари према ценама на дан 24.08.2018. године износи укупно 1.291.577,79 динара. На основу допунског налаза и мишљења вештака утврђено је да поред наведених износа из основног налаза изгубљену корист на име сена за поље 1 чини износ од 27.663,00 динара, док за поље 2 изгубљену корист на име сена чини износ од 315.456,00 динара, што заједно са износом од 1.291.577,79 динара даје износ од 1.634.696,58 динара.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је предлагачу утврдио наканду по основу административног преноса земљишта у својини РС у износу од 648.176,15 динара и обавезао противника предлагача да наведени износ исплати предлагачу са законском затезном каматом почев од 16.03.2022. године па до коначне исплате, а у преосталом делу одбио предлог предлагача као неоснован, јер исти представља изгубљену корист у производњи сена француског љуља у пољу 3, а не износ семенског усева како је прецизираним предлогом наведени износ означен и тражен.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је одредио висину накнаде коју треба исплатити предлагачу у конкретном случају, јер се предлагачу не може досудити мањи износ накнаде од тражене, само из разлога што предлагач није правилно определио у прецизираном предлогу за које поље, односно на име чега тражи накнаду, због чега је другостепени суд преиначио првостепено решење и одлучио као у изреци побијаног решења.

По оцени Врховног суда, основани су ревизијски наводи противника предлагача да је због погршене примене материјалног права од стране другостепеног суда, висина накнаде која припада предлагачу по основу административног преноса земљишта у својини Републике Србије, остала спорна.

Одредбом члана 70. Закона о експропријацији прописано је да права на непокретности у државној или друштвеној својини могу се решењем општинске управе одузети или ограничити и пренети на другог носиоца права на непокретности у

друштвеној или државној својини, ако то захтева јавни интерес (административни пренос) (став 1.). Јавни интерес из става 1. овог члана утврђује се на начин који је законом одређен за експропријацију непокретности (став 2.).

Одредбом члана 71. истог Закона прописано је да у случају административног преноса земљишта или другог природног богатства у друштвеној својини, носилац права на земљишту или другом природном богатству које је стекао без накнаде има право на накнаду само за рад и средства уложена у то земљиште или друго природно богатство.

Одредбом члана 71а прописано је да ако овим Законом није другачије одређено, одредбе које се односе на експропријацију непокретности сходно се примењују и на административни пренос непокретности.

По оцени Врховног суда другостепени суд је одлучио као у изреци побијаног решења, а да сходно члану 71. Закона о експропријацији није на јасан и поуздан начин утврђена висина накнаде која предлагачу припада по основу административног преноса земљишта у својини РС, јер није утврђено која накнада и у ком износу се односи на рад на катастарским парцелама које су предмет административног преноса, а која накнада и у којој висини је утврђена на име уложених средстава у катастарске парцеле које су предмет административног преноса, нити су у том смислу дати јасни и ваљани разлози. Другостепени суд не утврђује и не даје разлоге да ли накнаду за рад по прецизираном предлогу предлагача од 21.02.2022. године, чине накнада за примењене мере кализације и подривања по налазу вештака у неамортизованој вредности и у ком износу, нити је другостепени суд утврдио нити дао разлоге која су то уложена средства и у којој висини на катастарским парцелама које су предмет административног преноса. Другостепени суд је одлучио као у изреци побијаног решења, а није утврдио и није дао разлоге да ли износи од 939.806,00 и 123.930,24 динара представљају накнаду за семенске усеве крмног биља – односно да ли наведени износи представљају средства уложена у катастарске парцеле које су предмет административног преноса или не или је реч о погрешно прецизираном предлогу предлагача и зашто.

Приликом одлучивања другостепени суд је пропустио да правилно примени посебна правила поступка предвиђена Законом о ванпарничном поступку за одређивање накнаде за експроприсану непокретност, а самим тим и за утврђење накнаде по основу административног преноса земљишта у својини РС сходно члану 71а Закона о експропријацији, која прописује дужност суда у овој врсти поступака.

Наиме, према члану 134. став 1. Закона о ванпарничном поступку, поступак одређивања накнаде за експроприсану непокретност покреће се и води по службеној дужности. Из наведеног произилази да суд мора да има активну улогу у целом поступку и одреди које чињенице треба да се утврде и који докази морају да се изведу да би се те чињенице утврдиле. Поступање суда ближе је прописано чланом 136. Закона о ванпарничном поступку.

У овом случају одређивања тражене накнаде остала је неутврђена висина средстава уложених у земљиште које је предмет административног преноса.

Како су указани пропусти од битног значаја за доношење правилне и законите одлуке, побијано решење је укинато у преиначеном усвајајућем делу. У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане неправилности и донети правилну и закониту одлуку.

Укинута је и одлука о трошковима поступка, јер иста зависи од коначне одлуке суда.

Са изнетих разлога одлучено је као у изреци решења на основу члана 416. став 2. у вези члана 420. став 6. Закона о парничном поступку и члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку.

**Председник већа-судија,
Бранка Дражић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**